

Китоби Юил ва Калисои Лоодикияи Адвентистони рӯзи ҳафтум — Рақами чордах

Jeff Pippenger

2025-12-20

Рақами чаҳордах

Таърихи «корҳои аҷоибӣ Худо» ҳамчунин бо саволи пешгӯёнаи «то кай» тасвир шудааст. Таърихе, ки дар он ду ва дар рамзҳои бисёри дигар ифода ёфтааст, замони муҳригузори ҷаҳаду ҷилу чор ҳазорро нишон медиҳад. Дар он давра баҳсе дар бораи паёми ҳақиқии борони охир ва бисёр паёмҳои дигари бардурӯи борони охир вучуд дорад. Танҳо як паёми аслии борони охир ҳаст. Хати ривоятии таърихи муқаддас, ки дар он Худо корҳои аҷоибӣ Худро ба амал меоварад, дар доираи китоби Юил ҷой гирифтааст, ки дар он «шароби нав» аз як табақа қатъ карда мешавад, дар ҳоле ки бар табақаи дигар рехта мешавад.

Дар китоби Юил чанд муқоисаро бояд қайд кард. Решаи калимаи «масал» маънои «дар паҳлу гузоштан»-ро дорад ва дар худ моҳиятан муқоисаи ду гурӯҳро дар бар мегирад. Мо пештар ба баъзе аз ин «муқоисаҳо» дар китоби Юил ишора карда будем ва нишон дода будем, ки тоҷи такаббуре, ки майзадагоне, ки бар Ерусалим ҳукмронӣ мекунад, ба сардоранд, бо қасоне муқоиса мешавад, ки тоҷи ҷалолро ба сардоранд. Мо ҳанӯз баён накардаем, ки рамзи шодӣ баръакси шарманда шудан аст, вале дар айнаи ҳол ҳамтои он низ мебошад; аммо чунин аст, ва мо ният дорем инро нишон диҳем. Мавзӯи алфа ва омега низ дар китоби Юил ҷой дорад, ва он принсипе, ки аввалин охириро тасвир мекунад, ҳамчунин аз ҷониби ду мавзӯи Петрус дар китоби Аъмол тасдиқ мегардад.

Ҳасли дуҷуми Аъмол дар рӯзи Пантикост, соати 9-и саҳар (соати сеюм), рӯи медиҳад, ва ҳасли сеюм дар соати нӯҳум (3-и баъд аз зӯҳр), яъне вақти қурбонии шомгоҳӣ, мебошад. Дар Аъмол 2 паёме, ки Петрус эълон мекунад, дар болохонаи як манзили хусусӣ аст, аммо мавзӯи ӯ дар ҳасли сеюм дар маъбад гуфта мешавад. Онҳо бо даъват ба тавба дар ҳар ду ҷамъомад ба ҳам пайванд ёфтаанд. Ҳамон як паём, дар ду макони ҷуғрофӣ, ки рамзи дучандшавӣ дар дохили паёми Пантикостро ифода мекунад; паёме ки миёни саҳни ҳавлӣ ва маъбад тақсим шудааст. Дар Ваҳй 11 ба Юҳанно гуфта мешавад, ки маъбадро ҷен кунад, аммо саҳни ҳавлиро берун гузорад, зеро он ба ғайрияхудиён дода шудааст.

Ва ба ман қамише монанди асо дода шуд; ва фаришта истода, мегуфт: Барҳез ва маъбади Худо, қурбонгоҳ ва онҳоро, ки дар он ибодат мекунад, ҷен намо. Аммо саҳни берун аз маъбадро берун гузор ва онро ҷен макун; зеро он ба халқҳо дода шудааст; ва шаҳри муқаддасро онҳо ҷиҳилу ду моҳ поймол хоҳанд кард. Ваҳй 11:1, 2.

Пас, ду баробар шудани ду мавзӯи ва ҷудо гардидани ҷойи он ду мавзӯи, ду гурӯҳи шунавандаро барои борони охир дар китоби Юил муайян месозад. Як гурӯҳ ғайрияхудиёнанд, ки берун аз маъбад ҳастанд, ва гурӯҳи дигар яҳудиёнанд, ки дар маъбад ҳастанд. Дар довариин зиндагон хонаи Худо нахуст доварӣ мешавад, ва аз 9/11 то қонуни

якшанбе маъбад доварӣ мегардад, ва аз қонуни якшанбе то анҷоми муҳлати имтиҳони инсонӣ ғайрияҳудиён доварӣ мешаванд. Он доварӣ дар чараёни борони охир сурат мегирад, ки Петрус онро ҳамчун чизе муаррифӣ мекунад, ки дар китоби Юъил баён шудааст. Он чи сахн (ғайрияҳудиён) ва маъбад (калисои Худо) дар он тақсимоте, ки дар бобҳои дуюм ва сеюми Аъмол намоёндагӣ мекарданд, ҳамон фарқгузори дар Юъил миёни борони аввал ва борони охир низ ҳаст. Борони аввал дар 9/11 фаро расид ва дар ҳоле рехта мешавад, ки маъбади Худо мавриди доварӣ қарор дорад. Вақте ки он раванд ба анҷом расад, борони охир бар ғайрияҳудиён дар сахн рехта мешавад.

Пас, эй фарзандони Сион, шод бошед ва дар Худованд Худои худ хурсандӣ намоед; зеро Ё ба шумо борони аввалро ба андоза додааст, ва барои шумо боронро нозил хоҳад кард, яъне борони аввал ва борони охиrho дар моҳи якум. Юил 2:23.

Ҳоло мақсади ман муайян кардани фарқияти нубуввати байни шодӣ ва хичил шудан нест, аммо ин оят ба қавми Худо хабар медиҳад, ки ба сабаби паёми борони охир «шод бошанд». Паёми борони охир дар қавми Худо шодии нубувватиро ба вучуд меорад. Бо гуфтани ин, мавзӯи борони аввал ё барвақт, ки пас аз он борони охир меояд, намунае аз санги пешпоест, ки як сӯ гузошта шуд ва бо ҳайрат ба он нигариста шуд. Рамзи санги гӯша, ки дар ниҳоят ба санги тоҷ табдил меёбад, ҳамон чизест, ки дар назари ҳам Худо ва ҳам қавми Ё аҷиб аст.

Санги аҷоиб Алфа ва Омегаи нубувватро ифода мекунад. Асоси Алфа ва Омега аз лиҳози татбиқи нубувватӣ аз ҷониби Алфа ва Омега борҳо дар Каломи Ё муайян шудааст, ва Ё ҳамон Калом аст. Аз ин рӯ, он чӣ аз ин асл ошкор гардидааст, барои мо ва барои фарзандони мо то абад ошкор гардидааст. Соли 1863 санги сарпӯши нубуввати Китоби Муқаддас аст, ва он санги сарпӯши давраи фариштаи сеюм аз 1844 то 1863 мебошад. 1844 санги таҳкурсии буд, 1863 санги сарпӯши он давраи нубувватӣ. Солҳои 1844 то 1863 як давраи нубуввати муқарраршуда мебошанд, ҳамон гуна муқарраршуда, ки 538 то 1798 мебошанд. Ин воқеият, ки инсоният чизро, ки Худо муқаррар кардааст, наметонад, он чизро ғайримуқаррар наметаронад!

Мақолаи пешинаро бо порчаи зерин ба анҷом расондем.

«Ба ман нишон дода шуд, ки муносибати Ё бо халқи Худо, аз баъзе ҷиҳатҳо, ба муносибати Мусо бо Исроил монанд буд. Дар шароити номусоид бар зидди Мусо нолишкунандагон буданд, ва бар зидди Ё низ нолишкунандагон буданд». Testimonies, volume 3, 85.

Дар соли 1863 Ҷеймс Уайт «аз баъзе ҷиҳатҳо» «Мӯсо барои Исроил»-ро намоёндагӣ мекард.

Давраи аз соли 1844 то 1863 дар давраи наҷот аз Баҳри Сурх то Қодеши аввал рамзӣ мучассам гардидааст. Қодеши аввал алфа аст ва Қодеши дуюм омега мебошад — ду давраи ҷилсоларо фароҳам меоварад, ки ба Қодеш мерасанд ва ҳар ду бо исён анҷом ёфтанд.

Рӯҳи Нубувват убури Баҳри Сурхро бо ноумедии бузурги соли 1844 мувофиқ месозад. Китоби Муқаддас убури Баҳри Сурхро бо салиб мувофиқ месозад, ва Хоҳар Уайт тасдиқ мекунад, ки ноумедии шогирдон назди салиб тимсоле аз ноумедии бузурги соли 1844 буд.

Иродаи Худованд он буд, ки бевосита ба Замини Ваъдашуда дароянд, ва нишонаи ҷуғрофии даромад ба Замини Ваъдашуда Ерихӯ буд; ва маҳз дар ҳамин ҳафтаи дуҷуми декабри соли 2025 бостоншиносон Ерихӯи қадимро аз зери хок берун оварданд — танҳо барои он ки бо ҳайрати нохуши худ дарёбанд, ки деворҳои фуруафтадае, ки дар он ҷо кашф карданд, ҳама ба берун афтада буданд, на ба дарун, чунон ки ҳамеша ҳангоми муҳосира руҳ медиҳад. Дар муҳосираи қадим деворҳоро кӯфта фуру меоварданд ва ба ҷониби дарун тела медоданд. Аммо бо Ерихӯ чунин набуд.

Пас чун коҳинон бо карнайҳо дамиданд, мардум нидо бароварданд; ва чунин воқеъ шуд, ки ҳангоме мардум овози карнайро шуниданд, мардум бо нидои бузурге нидо бароварданд, ва ҳисор якбора фуру рехт, ба тавре ки мардум, ҳар кас рост аз пеши худ, ба шаҳр баромада, шаҳрро гирифтанд. Ехушаъ 6:20.

Бостоншиносон ҳамчунин хумҳоро бо озуқа ёфтанд, ки нишон меод, вақте деворҳо фуру рехтанд, муҳосираи тӯлонӣ ва фарсоишӣ дар миён набуд. Ин ҳамчунин ба саволе дар миёни гурӯҳи бостоншиносон посух дод, ки чаро сабти Китоби Муқаддас дар бораи сукути Ирмиё онҳоро чунин тасвир мекунад, ки аз болои теппа ё нишебие «боло» рафта, ба Ирмиё даромаданд; ва акнун онҳо медонанд, ки он ҳангоми ба берун фуру рехтани деворҳо ба вучуд омада буд.

Аввалин монсае, ки ворид шудан ба Замини Ваъдаро эълон мекард, Ерихӯ — шаҳре дорои нуфуз ва сарват — буд. Ерихӯ 1863 аст, ва Ерихӯ мавзӯи нубуввати Китоби Муқаддас мебошад, на танҳо ҳамчун намунае аз давраи қонуни якшанбе, балки ҳамчунин дар иртибот бо суқут ва бархостани он. Ерихӯ инчунин лаънати махсуси нубуввати худро дошт, ки бар он эълон шуда буд. Ехушаъ бар марде, ки Ерихӯро аз нав бино мекард, лаънат эълон намуд ва бо ин амал муайян кард, ки он марде, ки Ерихӯро аз нав хоҳад сохт, дар ҷараёни бозсозии он шаҳри малъун писари хурдияш ва писари калонияшро аз даст хоҳад дод. Як писар ҳангоми гузоштани таҳкурсии ва дигараш ҳангоми бардоштани дарвоза аз даст мерафт. Он нубувват иҷро гардид, ва сабти иҷрои он дар Китоби Муқаддас навишта шудааст, ва ҳамин тавр Ерихӯ ба рамзи собитшудаи Китоби Муқаддас табдил ёфтааст.

Дар миёни заволи таърихи он ва дар лаънати нубуввати он, ки баъдан иҷрошавии таърихи ҳамон нубувват аз пай омад, мо се шоҳидро меёбем, ки дар бораи Ерихӯ дар соли 1863 сухан мегӯянд. Ҳар сеи он шаҳодатҳо бояд ба соли 1863 татбиқ карда шаванд. Он се шоҳид якҷо меистанд, ҳамон гуна ки се Мӯсо ба таври нубувватӣ дар анҷоми давраҳои мутаносиби ҷиҳилсолаи худ меистанд. Яке аз он давраҳои ҷиҳилсола ба таври равшан бо таърихи миллериӣ ҳамоханг аст ва собит месозад, ки ҳар се намоёндагии Мӯсо дар анҷоми ҳар як давраи ҷиҳилсола бо таърихи соли 1863 — таърихи ғариштаи сеюм — ҳамоханг мебошанд.

Аз он се шоҳиди ҷиҳил соли Мӯсо, дутояшон дар Қодеш анҷом меёбанд; анҷоми сеюми ҷиҳил сол дарёи Урдун буд, ва анҷоми дуҷум Баҳри Сурх буд. Анҷоми ҷиҳил соли аввал фирор кардани Мӯсо аз Миср буд. Ҳар се фирор аз Мисрро тавсиф мекунанд, дар иҷрошавии нубуввати ҷаҳорсаду сӣ-солаи Иброҳим дар бораи асорат дар Миср.

Се давраи чихилсолаи Мусо, ки анҷомҳои онҳо (санги қулла) намунае аз раҳой аз Мисрро ифода мекунад, иҷрои пешгӯии Иброҳим дар бораи асорат дар бандагии мисрӣ ва раҳой аз он буданд. Мусо, ҳамчун раҳонидиҳандаи пешгӯишудаи ваъдаи аҳди Иброҳим, худ аз оғоз, чунон ки маънои номи ӯст, аз об наҷот дода шуд. Пас аз он Мусо қавми Худоро аз миёни обҳои Баҳри Сурх гузаронд ва сипас ба соҳили наҷот, ки онро дарёи Урдун ифода мекунад, роҳнамоӣ намуд. Алфои зиндагии Мусо наҷот аз оби Нил буд ва омегаи он наҷоте буд, ки бо оби дарёи Урдун ифода мегардид. Алфои зиндагии Мусо, ки бо таҷрибае муайян мегардид, ки онро номи ӯ ва падару модараш нишон медоданд, аз он иборат буд, ки чун падару модари порсо медонистанд, ки он кӯдак ба марг маҳкум шудааст, ҳамон гуна ки чихил сол баъд, пас аз куштани мисрӣ, ҳуди ӯ низ чунин хоҳад шуд. Онҳо, ҳамчун падару модари порсое, ки медонистанд писарашон бояд аз ҳукми марг наҷот дода шавад, барои ӯ кишти омода карданд, ки аз ҷаҳони ибронӣ ба ҷаҳони мисрӣ гузашт, чунон ки ҳуди Мусо низ дар анҷоми чихил сол ҷаҳони мисрро тарк карда, ба ҷаҳони ибронӣ гузашт.

Мусо достони Нӯҳро дар наҷоти худ аз об тақрор намуд. Аввалин зикри Мусо ҳамчун «раҳойбахш»-и пешгӯии аҳди ҷаҳорсаду сӣсолаи Иброҳим тақрори ҳамон таърихе буд, ки дар он Худо бо инсоният аҳд баст; бинобар ин, пешгӯии аҳди Иброҳим дар бораи қавми баргузида бо ваъдаи аҳд ба тамоми инсоният ба ҳам оварда шуд. Ин таъмидро дар интиқоли кӯдаки Мусо ба духтари фиръавн муайян месозад, зеро марг бо амали падару модар эътироф гардид, дафнро сандук бар рӯи об намояндагӣ мекунад, ва эҳё духтари фиръавн аст.

Зиндагии Мусо бо намуна гардидани таъмиди киштии Нӯҳ оғоз меёбад. Пас, ин маъно дорад, ки аз ибтидо шумораи «8» бо Мусо алоқаманд аст, зеро решаи муносибати аҳдии ӯ аз аҳди Нӯҳ бо шумораи «8» оғоз ёфт, ва кори ӯ барпо намудани маросими хатна дар рӯзи «ҳаштум» буд. Сипас ӯ озмуда шуд, ва маҳз дар ҳамон маросим ноком гардид. Зиндагии Мусо бо таъмид оғоз меёбад, ва чихил сол баъд марге (марги як мисрӣ) рӯй медиҳад, ки он нуқтаеро нишон медиҳад, ки дар он Мусои мисрӣ мемирад ва ӯ ба таври қатъӣ писари Иброҳим мегардад. Оғоз ва анҷоми чихил соли аввали Мусо бо таъмид ифода ёфтааст. Аввалин гузаришро аз ибрӣ ба мисрӣ муайян кард, ва охири — аз мисрӣ ба ибрӣ. Чихил сол баъд аз он, Мусо қавми Худоро аз миёни таъмиди Баҳри Сурх мебарад, дар роҳи худ сӯйи таъмид дар Урдун, ки ӯ ҳаргиз ба он нарасид.

Халқи Худо таҳти роҳбарии Ғушаъ бе Мусо ба Замини Мавҷуд дохил шуданд, зеро ӯ андаке пеш аз расидан ба таъмиди Урдун вафот кард. Мусо гуфт, ва Петрус тақрор намуд, ки Худованд Худои ту набие мисли Мусо барои ту бармеангезад. Он набие ки Мусо тимсоли ӯ буд, Масеҳ буд, ва Ӯ кори Худо маҳз аз ҳамон ҷое оғоз намуд, ки Мусо онро тарк карда буд. Ӯ кори Худо аз таъмиди Худ оғоз кард, ва он таъмид айнан ҳамон ҷое буд, ки Ғушаъ Исроили қадимро ҳангоми убури Урдун ба Замини Мавҷуд таъмид дода буд. Инчилҳо ба мо хабар медиҳанд, ки Юҳанно дар Байт-Абаро таъмид медод, ки он нуқтаи убури аст ва маънояш гузаргоҳи паром мебошад.

Баҳри Сурх рамзи исёни Миср аст ва ба ин васила шаҳодати нубуввати Мусоро дар ин силсила ҳамчун ҳақиқат муайян мекунад. Аз дарёи Нил то Баҳри Сурх (ки баъзан онро низ

дарё меноманд) ва аз он ҷо то Урдун. Мусо, ки маънояш «аз об начотёфта» аст, шаҳодати худро аз оби начот оғоз мекунад ва ба анҷом мерасонад, ва ҳар яке аз он обҳо ду табакаи ибодаткунандагонро зоҳир месозад.

Чихил соли аввали Мусо паёми фариштаи аввалро ифода мекунад, ва чихил соли дуюм — фариштаи дуюмро, ва сеюм — фариштаи сеюмро. Ин се фаришта хусусиятҳои хоси нубуввати худро доро мебошанд, ба тавре ки ҳар се паём дар паёми аввал таҷассум ёфтаанд. Мо ин падидаи солҳои зиёд ба таври оммавӣ дар иртибот бо се боби аввали китоби Дониёл нишон додаем.

Дониёл дар боби якум аз Худо тарсид ва аз хӯрдани ғизои Бобил сарпечӣ кард, ва Худо ӯро дар санҷиши дуюм, яъне санҷиши ғизоӣ ва зоҳирӣ, ки пас аз он омад, ҷалол дод; ва ин ба доварӣ ва санҷиши сеюме, ки онро худи Набукаднесар анҷом дод, оварда расонд. Боби якуми Дониёл ҳамон фариштаи аввали Ваҳйи чордахум аст, ки эълон мекунад: «аз Худо битарсед», «Ҷӯро ҷалол диҳед», чунон ки Дониёл дар санҷиши дуюми ғизоӣ ва зоҳирӣ кард, зеро «соати доварӣ»-и Набукаднесар фаро расидааст.

Чихил соли аввали ҳаёти Мӯсо аз он оғоз ёфт, ки волидонаш аз Худо тарсиданд. Вақте ки духтари фиръавн сандуқчаро дар об дид, Мӯсо аз озмоиши дуюм, ки озмоиши биноӣ аст, гузашта буд. Он гоҳ духтари фиръавн ҳукм кард, ки ӯ набояд бимирад. Доварӣ инчунин дар анҷоми чихил соли аввал фаро расид, вақте ки ӯ мисриро кушт ва маҷбур шуд аз Миср бигурезад.

Дар чихилсолаи дувум, фариштаи дувуми Ваҳй боби чордах, ки сукути Бобилро эълон мекард, ба воситаи сукути Миср тимсол ёфта буд. Дар он сукут, дар анҷоми он чихил сол, зуҳури азими қудрати Худо ба амал омад, ҳамчунон ки дар анҷоми паёми фариштаи дувум ҳангоми Нидои Нимашаби соли 1844 низ чунин буд.

Солҳои севуми чилсола бо эълон шудани ҳукми марг бар амалан тамоми ҷамоат оғоз меёбад, ва он бо ҳукми марг бар роҳбари он ҷамоат анҷом меёбад.

Хоҳар Уайт муайян мекунад, ки кори мо ин аст, ки паёмҳои се фариштаро ба ҳам муттаҳид созем.

«Худованд наздик аст, ки ҷаҳонро барои шарорати он ҷазо диҳад. Ӯ наздик аст, ки ҳаياتҳои динӣ- мазҳабиро барои рад кардани нур ва ростие, ки ба онҳо дода шудааст, ҷазо диҳад. Паёми бузург, ки паёмҳои фариштаи якум, дуюм ва сеюмро дар ҳам меомезад, бояд ба ҷаҳон расонда шавад. Ин бояд меҳвари кори мо бошад». The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 950.

Чихил соли аввали Мӯсо фариштаи аввали Ваҳй боби чордахро ифода мекунад, ва давраи дуюми чихилсолаи ӯ фариштаи дуюм аст, ва давраи сеюми чихилсолаи ӯ фариштаи сеюм аст. «Паёми бузурги» мо аз он иборат аст, ки «паёмҳои фариштагони якум, дуюм ва сеюм»-ро ба ҳам муттаҳид созем, ки ин ҳар се рамзи Мӯсоро дар соли 1863 ҷой медиҳад, ва бинобар ин, се Мӯсо дар қонуни якшанбе.

1844 то 1863 ду шоҳиди ҳар ду давраи чиҳилсоларо, ки ба Қодеш бурданд, дар бар мегирад. Илҳом муайян месозад, ки давраи сеюм бе якум ва дуум вучуд дошта наметавонад; бинобар ин, чиҳил соли аввали ҳаёти Мусо низ бояд солҳои 1844 то 1863-ро намояндагӣ кунад. Дар соли 1863 Мусо мисриро мекушад, ҳамчунин он замонест, ки Мусо Саҳраро бо асои қудрати худ мезанад ва низ вақте ки Мусо дар таърихи исёни ғӯсолаи тиллоӣ хоҳиш мекунад ҷалоли Худоро бубинад. Дар соли 1863 ва дар қонуни якшанбе се Мусо вучуд дорад, ва ҳамаи онҳо чиҳилсолаанд.

Ҳар яке аз се давраи Мӯсо дар бар мегирад як наҷот ба воситаи об; Мӯсо дар сабад бо Мӯсо тавассути Баҳри Сурх мутобиқат мекунад, ки он бо Мӯсо ду бор назди дарёи Урдун мутобиқат менамояд: Нил, Баҳри Сурх ва ду бор назди Урдун. Обҳои наҷот дар ҳар яке аз ин се давра муаррифӣ шудаанд, зеро ҳамаи онҳо бо он давра мутобиқат доранд, ки дар он оби наҷот дар айёми борони охирин рехта мешавад.

Дар поёни давраи сеюми чиҳилсола, Мусо бо асояш Саҳраро зад. Дар поёни чиҳилсолаи дуум, асои ӯ Баҳри Сурхро шикӯфта ҷудо кард. Дар поёни чиҳилсолаи аввал, ӯ асои ҳокимияти мисриро рад намуда, интиҳоб кард, ки бо қавми худ уқубат кашад.

Дар анҷоми давраи якум як мисрӣ мурд, ва дар анҷоми давраи дуум низомӣён, нахустзодаҳо ва роҳбарияти Миср мурданд. Дар анҷоми давраи сеюм қавми Исроил, Ҳорун ва Мусо ҳамагӣ мурданд. Инҳо се таърихи мувозӣ мебошанд, ки «қатор бар қатор» ҳар яке солҳои 1844 то 1863-ро ифода мекунанд — таърихи фариштаи сеюмро, ки дар навбати худ аз 9/11 то қонуни якшанбе, ва мавсими Панतिकостро, ҳангоме ки обҳои раҳой рехта мешаванд, намояндагӣ мекунад.

Мусо дар ҳар ду исёни Қодеш ҳузур дорад, ва исёнҳои Қодеш ҳар ду дар давраҳои мутаносиби худ санги тоҷи онҳо мебошанд. Ҳар дуи онҳо соли 1863-ро муаррифӣ мекунанд, ки он ҳамчунин санги тоҷи давраи фариштаи сеюм аст, ки аз алфа дар соли 1844 оғоз ёфта, то ба санги тоҷи соли 1863 мерасад. Ҳангоми баррасии нури аҷиби он санг, ки ҳамчун таҳкурсӣ оғоз намуда, ҳамчун санги тоҷ ба анҷом мерасад, маълум мегардад, ки санги тоҷ аз лиҳози пешгӯйона ҳамеша бузургтар аст. Қатраҳои андаке дар оғози мавсими Панतिकост, ки ба рехтани комил дар санги тоҷ дар рӯзи Панतिकост меоваранд, ин ҳақиқатро нишон медиҳанд.

Дар 11-уми сентябр пошидан оғоз ёфт ва он бо фурӯрезии комил дар қонуни якшанбе ба анҷом мерасад. Ин ҳақиқат гуноҳи Мӯсоро дар Қодеш дуум ва омега ҳамчун гуноҳе бузургтар аз исёни аввалин дар Қодеш аввал ва алфа муайян мекунад. Исёни алфа боиси марги тамоми як миллат гардид, ва исёни омега боиси марги як шахс (Мӯсо) шуд, аммо гуноҳи он як шахс аз гуноҳи ҷамъиятии тамоми он миллат бузургтар буд. Шахсе ки гуноҳ мекунад, мемирад, ва дар он сатҳ миёни гуноҳҳои Мӯсо ва ҳар исроилияти дигар ҳеҷ тафовуте нест, аммо аз лиҳози нубувватӣ, он ки Мӯсо Масеҳро бори дуум зад, бузургтар буд, зеро он санги ҷамъбасти он давраи чиҳилсола буд.

Исёни Мусо дар Қодеш дууми омега гуноҳе бузургтар аз исёни банӣ-Исроил буд, ки паёми Ехушаъ ва Колибро рад карданд. Мусо ба таври нубувватӣ дар соли 1863 меистад, ки

дар он чо ба сабаби исёни худ дар биёбон мемирад. Мусо ҳамчунин дар соли 1863 меистад, ки дар он чо кавми аҳди пешин ба сабаби исёни худ дар биёбон мемиранд, вале Мусо дар он исён иштирок надошт. Соли 1863 бо қонуни якшанбе мутобикат мекунад, ҳамчунон ки исёни Ҳорун дар воқеаи ғӯсолаи тиллоӣ низ чунин аст. Дар он таърихе, ки бо Қодеш, 1863 ва қонуни якшанбе мутобикат мекунад, Мусо дуо мекунад, то ҷалоли Худоро бубинад.

Қодеш соли 1863-ро ифода мекунад, ва Мусо дар ҳар ду Қодеш ҳузур дорад; бинобар ин, бар пояи ду шоҳиди китобӣ, ки ҳар ду сангҳои сар мебошанд, мо собит месозем, ки давраи сеюми ҷилсола, ки дар Қодеш ба анҷом намерасад, низ 1863-ро ифода мекунад. Дар он чо «Мусои тақдиснагардида» бо рад кардани Сахра, Масеҳро аз нав маслӯб мекунад. Дар соли 1863 ва ҳангоми дода шудани Шариат дар Сино, «Мусои тақдисёфта» дар ҷустуҷӯи ҳислати Худост. Дар соли 1863 Мусо ҳам бокираи доно ва ҳам бокираи нодонро ифода мекунад.

«Фарисӣ ва бочгир ду табақаи бузургро намояндагӣ мекунанд, ки онҳое, ки барои ибодати Худо меоянд, ба онҳо ҷудо мешаванд. Аввалин ду намояндаи онҳо дар нахустин ду кӯдаке ёфт мешаванд, ки ба ҷаҳон таваллуд шудаанд». Christ's Object Lessons, 152.

Дар Қодеш ва соли 1863, Мӯсо «ду табақаи бузургро, ки онҳое, ки» «Худоро ибодат мекунанд, ба онҳо ҷудо мешаванд» намояндагӣ мекунад. Мӯсо, ҳамчунон ки Петрус, намунаи яксаду ҷилу ҷаҳор ҳазор аст.

«Барои ҳар яке аз он ду гурӯҳе ки дар симои фарисӣ ва бочгир тасвир шудаанд, дар таърихи ҳавворӣ Петрус дарсе ҳаст. Дар оғози шогирдии худ Петрус худро нерӯманд мепиндошт. Мисли фарисӣ, ба андешаи худ, ӯ «монанди дигар одамон» набуд. Вақте ки Масеҳ дар арафаи таслим карда шуданаш шогирдони Худро пешакӣ огоҳ карда гуфт: «Ҳамаи шумо ин шаб аз сабаби Ман ба васваса меафтед», Петрус бо эътимод изҳор намуд: «Агарчи ҳама ба васваса афтанд, ман ҳаргиз не». Маркус 14:27, 29. Петрус ҳатари худро наменихост. Худэътимодӣ ӯро ба гумроҳӣ бурд. Ӯ худро қодир мешуморид, ки ба озмоиш устувор бимонад; аммо баъди чанд соати кӯтоҳ озмоиш фаро расид, ва ӯ бо лаънату қасам ба Худованди худ инкор кард». Масалҳои Масеҳ, 152.

Дар замони қонуни якшанбе, ки 1863 аст, Петрус ду синфро намояндагӣ мекунад: онҳое ки нишони ҳайвонро қабул мекунанд ё онҳое ки мӯҳри Худоро қабул мекунанд. Вақте ки Исо номи Шимъӯнро ба Петрус иваз кард, ин яксаду ҷилу чор ҳазорро рамзӣ ифода менамуд. Ин фаҳмиш ҳамчунин бо зарб кардани номи Петрус бо истифода аз рақами мавқеи ҳарфҳо дар алифбои англисӣ рамзӣ ифода мешавад. Агар мо ҳамин усулро бар 1863 татбиқ кунем, 144 ба даст меорем.

Ду аз се рамзи Мӯсо, ки бо соли 1863 мутобикат доранд, собит месозанд, ки давраи сеюм низ бояд мутобикат дошта бошад. Ду хатти Қодеш қиссаи бокираҳои доно ва ҷохилро муайян мекунанд, ва давраи сеюм кӯшиши ба кор бурдани саъю кӯшиши инсониро барои анҷом додани кори илоҳӣ муайян менамояд. Таваккал кардан ба қудрати инсонӣ, чунон ки Мӯсо бо мисрӣ кард, ифодагари таваккал ба ҳокимияти инсонӣ бар ҳокимияти таъйиншуда мебошад.

Хоҳар Уайт мегӯяд, ки «муносибати шавҳараш ба қавми Худо, аз баъзе чиҳатҳо, ба муносибати Мусо бо Исроил монанд буд». Дар соли 1863, Мусо бо Ҷеймс Уайт муаррифӣ шудааст. Дар соли 1863, Ҷеймс Уайт мисриро мекушад, Масеҳро бори дуюм мезанад ва барои ошӯбгароне дуо мекунад, ки паёми «оромӣ»-ро, ки аз ҷониби Еҳушаъ ва Колиб баён гардида буд, рад карданд. Мусо ҳам бокираи нодон аст, вақте ки Сахраро бори дуюм зад, ва ҳам бокираи доно, зеро барои ошӯбгарони Исроил шафоат намуд.

Мо ин мақоларо бо порчае аз Ададҳо боби чордахум ба анҷом мерасонем, ки дар он Мусо дар соли 1863 қарор дорад, ҳангоме ки дар таърихи мувозие, ки бо исёни ғӯсолаи тиллоӣ ифода ёфтааст, ба ӯ манзарае аз ҷалоли Худо дода мешавад.

Дар ин порча Худованд мепурсад: «то кай» Ё бояд бо исёнгарони Исроил сарукор дошта бошад, ва ин ҳамон саволест, ки Ишаъ дар боби шашум аз Худованд пурсид. Таваҷҷӯҳ кунед, ки китоби Адад ин таърихро дар он давра ҷой медиҳад, ки замин аз ҷалоли Худо мунаввар мегардад, чунон ки фариштагон низ дар ояти сеюми Ишаъӣ шашум нишон додаанд. 9/11 санги таҳкурсии таърихи солҳои 1844 то 1863 буд, ва қонуни якшанбе санги қуллаи он аст. Заминаи дар китоби Адад тасвиршуда ҷуз намунае аз суруд ё масали тоқзор нест, зеро аз Исроили қадим убури карда мешавад, дар ҳоле ки Худованд бо Еҳушаъ ба аҳд медарояд.

Ва тамоми ҷамоат овози худро баланд карда, ғиғон бардоштанд; ва қавм он шаб гиря карданд. Ва ҳамаи банӣ-Исроил бар зидди Мусо ва бар зидди Ҳорун шикоят намуданд; ва тамоми ҷамоат ба онҳо гуфтанд: «Кошки мо дар замини Миср мурда будем! ё кошки дар ин биёбон мурда будем! Ва чаро Худованд моро ба ин замин овардааст, то ки ба шамшер афтем, ва занони мо ва кӯдакони мо ғанимат гарданд? Оё барои мо беҳтар нест, ки ба Миср бозгардем?» Ва ба якдигар гуфтанд: «Биёед, сарваре барпо кунем ва ба Миср бозгардем».

Пас Мӯсо ва Ҳорун пеши тамоми ҷамоати анбӯҳи банӣ-Исроил бар рӯйҳои худ афтоданд. Ва Еҳушаъ ибни Нун ва Колеб ибни Ефуннеҳ, ки аз ҷумлаи ҷосусони замин буданд, либосҳои худро дариданд; ва ба тамоми ҷамоати банӣ-Исроил сухан ронда, гуфтанд:

Замине, ки мо барои тафтиш аз миёни он гузаштем, замини басо некӯ аст. Агар Худованд аз мо хушнуд бошад, Он гоҳ моро ба ин замин хоҳад даровард ва онро ба мо хоҳад дод; заmine, ки аз шир ва асал ҷорист. Фақат бар зидди Худованд исён накунед ва аз қавми он замин натарсед; зеро онҳо барои мо нон хоҳанд буд: ҳимояи онҳо аз онҳо дур шудааст, ва Худованд бо мост; аз онҳо натарсед.

Лекин тамоми ҷамоат гуфтанд, ки онҳоро сангсор кунанд. Ва ҷалоли Худованд дар хаймаи ҷамъомад пеши назари ҳамаи банӣ-Исроил зоҳир шуд. Ва Худованд ба Мусо гуфт: «То ба кай ин қавм Маро хор хоҳад дошт? Ва то ба кай онҳо, бо вучуди ҳамаи он аломатҳое ки дар миёни онҳо нишон додаам, ба Ман имон нахоҳанд овард?»

Ман онҳоро бо вабо мезанам, ва онҳоро аз мерос маҳрум хоҳам кард, ва аз ту халке бузургтар ва қавитар аз онҳо ба вучуд хоҳам овард.

Ва Мусо ба Парвардигор гуфт: «Он гоҳ мисриён инро хоҳанд шунид, зеро Ту ин қавмро бо қудрати Худ аз миёни онҳо берун овардӣ; ва онҳо онро ба сокинони ин замин хоҳанд гуфт, зеро шундаанд, ки Ту, эй Парвардигор, дар миёни ин қавм ҳастӣ, ва Ту, эй Парвардигор, рӯ ба рӯ намоён мешавӣ, ва абри Ту бар онҳо истодааст, ва Ту пешопеши онҳо меравӣ: рӯзона дар сутуни абр, ва шабона дар сутуни оташ. Акнун, агар Ту ҳамаи ин қавмро чун як нафар бикушӣ, он гоҳ халқҳое ки овозаи Туро шундаанд, сухан ронда, хоҳанд гуфт: Азбаски Парвардигор натавонист ин қавмро ба замин ки ба онҳо қасам хӯрда буд, дохил кунад, бинобар ин онҳоро дар биёбон кушт».

Ва акнун, илтиҷо мекунам Туро, бигзор қудрати Худованди ман бузург бошад, чунон ки Ту гуфтай: «Худованд пурсабр ва бисёр меҳрубон аст, гуноҳ ва таҷовузо меомурзад, вале ба ҳеҷ вачҳ гунаҳкорро бегуноҳ намешуморад, ва гуноҳи падаронро бар фарзандон то насли сеюм ва чаҳорум мерасонад». Пас, илтиҷо мекунам Туро, гуноҳи ин қавмро мувофиқи бузургии марҳамати Худ биёмурз, ҳамчунон ки ин қавмро аз Миср то кунун омурзидаӣ.

Ва Худованд гуфт: «Ман мувофиқи сухани ту бахшидам; лекин, ба ҳаёти Худ қасам, тамоми замин аз ҷалоли Худованд пур хоҳад шуд».

Зеро ҳамаи он мардоне, ки ҷалоли Маро ва мӯъҷизаҳои Маро, ки дар Миср ва дар биёбон ба амал овардам, дидаанд, ва акнун ин даҳ бор Маро озмудаанд ва ба овози Ман гӯш надодаанд, яқин аст, ки он заминеро, ки ба падаронашон қасам хӯрда будам, нахоҳанд дид; ва ҳеҷ яке аз онҳое ки Маро ба ҳашм оварданд, онро нахоҳад дид. Аммо бандаи Ман Колеб, азбаски бо ӯ рӯҳи дигаре буд ва Маро комилан пайравӣ кард, ӯро ба замин ки ба он дохил шуда буд, хоҳам овард; ва насли ӯ онро соҳиб хоҳад шуд. (Акнун амалекиён ва канъониён дар водӣ сокин буданд.) Фардо рӯй гардонед ва ба сӯи биёбон аз роҳи Баҳри Сурх равона шавед.

Ва Худованд ба Мусо ва ба Ҳорун сухан ронда, гуфт: «То ба кай ин ҷамоати бадро, ки бар зидди Ман шиква мекунад, таҳаммул намоям? Ман шикоятҳои бани-Исроилро, ки бар зидди Ман шиква мекунанд, шундаам. Ба онҳо бигӯ: Ба ҳаёти Худ қасам, мегӯяд Худованд, чунон ки шумо дар гӯшҳои Ман гуфтаед, ҳамон тавр ба шумо амал хоҳам кард: ҷасадҳои шумо дар ин биёбон хоҳанд афтод; ва ҳамаи шумо, ки шумурда шуда будед, мувофиқи шумораи кулلياتон, аз бистсола ва болотар, ки бар зидди Ман шиква кардаед, ҳаргиз ба замин, ки дар бораи он қасам хӯрда будам, то шуморо дар он сокин гардонам, дохил нахоҳед шуд, чӯз Колеб писари Ефунне ва Ехушаъ писари Нун. Аммо тифлони шумо, ки гуфта будед тӯма хоҳанд шуд, онҳоро дохил хоҳам кард, ва онҳо он заминеро, ки шумо хор шумурдаед, хоҳанд шинохт. Вале ҷасадҳои шумо дар ҳамин биёбон хоҳанд афтод. Ва фарзандони шумо дар биёбон чиҳил сол саргардон хоҳанд шуд ва фиску хиёлати шуморо бардошта хоҳанд гашт, то даме ки ҷасадҳои шумо дар биёбон nobуд шаванд. Мувофиқи шумораи рӯзҳое ки заминро ҷустуҷӯ кардед, яъне чиҳил рӯз, ҳар рӯз ба ивази як сол, гуноҳҳои худро чиҳил сол хоҳед бардошт, ва хилофи ваъдаи Маро хоҳед шинохт.»

Ман, ки Худованд ҳастам, гуфтаам: албатта ин корро ба тамоми ин ҷамоати шарир, ки бар зидди Ман чамъ омадаанд, ба ҷо хоҳам овард: онҳо дар ин биёбон nobуд хоҳанд шуд

ва дар ҳамон ҷо хоҳанд мурд. Ва он мардоне, ки Мусо онҳоро барои ҷосусӣ кардани замин фиристода буд, ва онҳо баргашта, бо паҳн кардани бадномӣ бар ҳаққи он замин тамоми ҷамоатро водор карданд, ки бар зидди ӯ нолиш кунанд,— ҳамон мардоне, ки дар бораи он замин хабари бад паҳн карда буданд, пеши Худованд ба вабо мурданд.

Вале Ехушаъ ибни Нун ва Колеб ибни Ефунна, ки аз ҷумлаи мардоне буданд, ки барои ҷустуҷӯи он замин рафта буданд, зинда монданд. Ададҳо 14:1–38.

Мо ин андешаҳоро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.